

Ispitna pitanja iz predmeta “**Makroekonomija i razvoj u JI Evrope**”,
te predmeta “**Makroekonomija i razvoj Bosne I Hercegovine**”

Akademski 2014/15

I blok:Evropa i svijet

- Globalizacija i savremeni razvoj
- . Energetika,geopolitika i otvorena pitanja integracija u Evropi
- . Geopolitički interesi i ekonomski položaj regiona
- . Pokazatelji ekonomske ranjivosti EU i regiona regiona
- Uzroci i obilježja prvog talasa krize iz 2008 godine i dalje
- Karakteristike drugog talasa savremene krize u svijetu
- Kriza i perspektive privrednog rasta u svijetu,EU i regionu JIE
- Nordijska Evropa:stanje ekonomije i perspektive
- Zapadna Evropa:razvoj,problemi i perspektive
- Centralna , Istočna i Jugoistočna Evropa:rast,kriza i posljedice
- CEFTA grupacija:trgovina i industrijska kooperacija
- EU vs.SAD,Japan i BRIKS-a
- Osnovni problemi privrednog razvoja EU
- Nadnacionalne politike EU i nove tendencije
- Kriza evra:uzroci,šanse i opasnosti
- BRIKS i JIE-problemi i nivo privredne saradnje
- Globalni program MMF i ekonomski rast
- . Problem globalne finansijske stabilnosti
- . Eu i regionalno bankarstvo između globalnih standarda i otpornosti na krizu
- Privredne veze i saradnja Rusije,EU sa JIE
- EU i EAI(evroazijska integracija): usporedba,paralele
- Poruke Davos-a ,G-20 Brizbejn,Trilaterala Bg, 16+1 Bg(sve u 2014.g)...
- Uloga i odgovornost rejting agencija za krizu u svijetu
- Ispunjenost nada i očekivanja Slovenije u Hrvatske u EU
- Makroekonomija, reforme politike za privredni rast
- BiH i regija naspram EU i svijeta(stanovništvo,BDP,izvoz...
- Uloga tržišta i nacionalne države u savremenom svjetskom razvoju

II blok:SEE regija

- . Sistemska i razvojna tranzicija-ocjena pređenog puta
- Dimenzije krize, potencijal ,modeli i prognoze oporavka privrede regije
- . Analiza uspješnih modela “odgovora” na ekonomsku krizu
- . Grčka kriza i kriza Evrozona i položaj regiona
- Specifičnosti i strukture privreda regije JIE
- Izbor modela rasta i strukturne transformacije privreda regije
- Proizvodnja i privredni rast regiona JIE
- . Tercijarni sektor i kriza tražnje u regiji

- . Regionalna trgovina i SDI
- . Tehnološki razvoj regije
- . Integracija kulture u javne politike održivog razvoja
- . Finansiranje kulture i održivi razvoj
- . Demografija JIE i razvoj regiona u budućnosti
- . Ekonomska struktura stanovništva, tržište rada i razvoj regije
- . Klimatske promjene i razvoj regije
- . Potencijal zelene ekonomije u regionu
- . Tehnološka obnova i otvorena pitanja reindustrializacije regiona
- . Analiza makroekonomskih kretanja regiona i BiH
- . Kombinacija MKP, FP, trgovačke i strukturne politike i razvoj regije
- . MKP i kretanje kamata i kredita u regionu
- . Dužničko ropstvo i suverenost nacija u regionu
- Trgovina i platni bilansi Regije
- Konkurentnost zemalja regije JIE
- Problem konkurentnosti i prijetnje izvozu
- Barijere izvoznicima i kretanje izvoza u regiji
- Strane direktne investicije i razvoj JIE
- Monetarna politika i finansiranje realnog sektora
- Bankarski sektor JIE: komparacija i očekivanja
- Prihodi i rashodi budžeta regije
- . Javna potrošnja, siva ekonomija i fisk. konsolidacija
- . Porezi i doprinosi i modernizacija prirede regije
- Dugovi regije i problem otplate dugova
- Poslovno investicioni ambijent JIE
- Modeli izrade budžeta i specifičnosti regije
- Promet poljoprivrednog zemljišta: evropska i regionalna iskustva
- Otvorena pitanja finansijske konsolidacije zemalja Zapadnog Balkana
- Potencijal ponovnog aktiviranja krize (neravnoteže) u regiji
- Rigidnost tržišta rada i izbor politike
- Fokus razvoja vještina i zaposlenost
- . Sudbina socijalne države u regionu
- . Socijalne prilike u regionu
- . Javni sektor regiona
- . Privatni sektor regiona
- . Karakteristike realnog sektora BiH i regiona
- . Pokazatelji stanja realnog sektora u regionu
- . Stanje i problemi finansijskog sektora u regionu
- . Digitalna ekonomika u regionu
- Strukturna politika u proizvodnom sektoru- prioriteti reformi
- Strukturna reforma u neproizvodnom sektoru- prioriteti reformi
- Izazovi i izgledi javnih politika zemalja regije
- Potencijal regionalne saradnje u industriji, inovacijama i razvoju
- Regionalno udruživanje firmi vs. globalnih konkurenata
- Privredni modeli Njemačke i zemalja JIE (komparacija)
- Osnovni fokus makroekonomskih politika i strukturne reforme

- Karakteristike i specifika tržišta rada u regiji
- Reforme tržišta proizvoda u funkciji produktivnosti i konkurentnosti
- Modeli rasta za buđenje preduzetničkog duha u regiji

III blok:BiH

- Privatizacija i fenomen tzv.zarobljene države u BiH
- Podizanje nivoa nacionalne štednje
- Upravljanje javnim dugom,opštim i zajedničkim resursima
- Poslovanje i reformisanje javnih preduzeća
- Reforma PIO i ostalih segmenata javnog sektora
- Korelacija krize u BiH sa svjetskom krizom
- Promjene u finansijskom sistemu,banke i finansijska tržišta
- Budućnost KM s obzirom na zastoje u privredi,deficite,stanje evra
- Strukturne reforme vs. održivog kursa KM
- BiH privreda kao rentijerska ekonomija
- Privredni sistem i ekonomska politika u sanaciji autput jaza BiH
- Postkrizna strategija razvoja regije,BiH i Srbije
- Centralna banka i monetarni sistem BiH
- Komparacija montarnih sistema BiH i regije
- Regionalni aspekt finansijskih tržišta
- Devizni kurs kao faktor konkurentnosti i platnog bilansa BiH i SRB
- Faktori kreditnog rejtinga BiH i posljedice
- Uticaj korištenja bezgotovinskog plaćanja na BDP BiH i Regije
- Reforma poslovnog i investicionog ambijenta u BiH
- Modaliteti finansiranja infrastrukturnih investicionih projekata
- Razvoj ruralne ekonomije u svjetlu otklanjanja siromaštva
- Proizvodne investicije i razvoj eksportnih industrija
- Razvoj agroindustrijskog kompleksa
- Trgovina i trgovinski lanci regije i BiH
- Mjesto BiH u trgovini i investicijama u CEFT-i i EU
- Nade u BiH, i za BiH ,kao trgovinski centar regije
- Trgovina i investicije BiH s EFTA zonom
- Osiguranje izvoznih poslova
- Agrarna proizvodnja i cijene hrane
- Članstvo u STO i problem GMO proizvodnje i prometa
- Industrija i industrijska politika BiH i regije
- Konkurentske prednosti i pitanje tzv.pametne specijalizacije BiH
- Privlačenje stranih privatnih kapitala za izvozne poslove
- Ekonomske snage regije i BIH s odrazom na rast i konkurentnost
- Tržište rada: komparacija 20 i 21 stoljeća
- Evropske energetske direktive i razvoj autoindustrije
- Refleksije ulaska Hrvatske u EU na privredu BiH
- Refleksije ulaska Hrvatske na privredu Srbije
- Problemi jačanja konkurentnosti BiH
- Reforma pravosuđa,korupcija,kriminal i razvoj BiH

- Digitalna agenda i razvoj informacionog društva u BiH
- Dvije strane KM-deficiti i privredni rast u BiH
- Posljedice emigracije i ruralno-urbane migracije
- Inkluzivni rast u BiH
- Zelena ekonomija i zeleno tržište kao segmenti održivog razvoja
- Osnovni stubovi održivog i tzv.pametnog privrednog rasta u BiH
- Potencijal BiH u oblasti zelene ekonomije
- Prednosti poslovanja u skladu s principima i tržištem zelene ekonomije
- Ocjena doprinosa saobraćaja i turizma razvoju BiH
- Pravci reformi u finansijskom sektoru
- Komparacija ostvarenja(i problema) reforme realnog sektora BiH,SRB i HR
- Komparacija s regijom ostvarenja BiH u reformi finansijskog sektora
- Regija: komparacija aktivnih mjera podrške privredi
- Bankarstvo i osiguranje BiH i regije: stanje,problemi
- Pravci reformi u realnom sektoru

IV Teme studentskih eseja

- Društveno-ekonomski položaj realnog sektora u regiji i BiH
- Uporedna analiza platnog bilansa zemalja regije
- Uporedna analiza privrednog razvoja zemalja regije
- Fiskalna konsolidacija u zemljama regije
- Mogućnosti regionalne privredne saradnje
- Preduzetnički impuls i ekonomska politika u zemljama regije
- Razvoj privatnog sektora kao način izlaska iz krize
- Transformacija i modernizacija javnog sektora i oporavak privrede regije
- Strukturne promjene u proizvodnom sektoru kao put izlaska iz krize
- Strukturne promjene u neproizvodnom sektoru kao pomoć izlasku iz krize
- Monetarno i fiskalno finansiranje razvoja regije- dometi i ograničenja
- Savremeni rat valuta ili Problem kredita s valutnom klauzulom
- Industrija znanja(obrazovanje, nauka i kultura) u funkciji privrednog oporavka regije
- Integrisanje kulture u javne politike održivog razvoja
- Zdravstvo regije i održivi razvoj
- Vladavina prava i pravna država u regionu
- Preduzetnički deficit i razvoj BiH
- Likvidnost i razvoj regije
- Savremena ekonomska teorija i ekonomska politika-ideje za privredni rast
- Iskustva iz privredne istorije malih bogatih evropskih nacija
- Perspektive privrednog rasta u svijetu
- Privredni razvoj BiH i regije u svjetskoj statistici i izvještajima
- Ocjena i problemi tranzicije BiH i regije
- Analiza nekih uspješnih modela i iskustava tokom krize 2007-2013 (zemlje Baltika,Poljska,Slovačka,Slovenija , Irska ...)
- Razvoj proizvodne baze BiH u svjetlu konkurentnosti i globalizacionih iskustava
- Tipično bh.preduzeće i njegove šanse na svjetskom tržištu

(+ teme koje kandidati žele imajući u vidu njihov profesionalni interes)

Predmetni nastavnik